

פרק ט'

דיני רפואה ביו"ט

- א. דין רפואה ביו"ט ראשון כמו בשבת, בין לחולה שיש בו סכנה ובין לחולה שאין בו סכנה שמותר ע"י גוי¹, ולענין שבות כלאחר יד ע"י ישראל נתבאר בח"ב מהל' שבת פרק כ"ט ופרק ל' באורך. ולענין י"ט שני ראה דין ו'.
- ב. דין **סכנת אבר** ביו"ט כמו בשבת שמותר באיסור דרבנן ע"י ישראל, ויש מקילין בסכנת אבר ביו"ט דאיסור **לאו** כדין חולה שיש בו סכנה² [וראה במקורות אם רק לחולה עצמו

1. ביצה כב. מהו לכחול את העין ביו"ט א"ל אסור ובר"ן שם, ובשו"ע תצ"ו ס"ב וברמ"א שם. ובמג"א תקל"ב סק"ב ראה הע' 6.

2. בש"ך יו"ד סי' קנ"ז סק"ג נסתפק אי **סכנת אבר** דוחה איסור לאו, דבל"ת צריך למסור כל ממונו אבל א"צ למסור נפש ע"ז ונסתפק אם **אבר** א' חשיב כל ממונו או שדמי לנפש שא"צ למסור ומסיק לקולא ע"ש, ועפ"ז כ' הפמ"ג סי' שכ"ח מ"ז סק"ז דבאיסור לאו בחולה שיש בו **סכנת אבר** מותר לרפאות אף באיסור תורה ושאני איסור שבת דחמיר דלא מחללין שבת על **סכנת אבר** ע"ש. ולפי"ז ביו"ט דאיסור לאו י"ל דדוחה **סכנת אבר**. ואמנם הפו' לא חילקו בזה בין שבת ליו"ט ומשמע דשיון לכל מילי דרפואה ביו"ט א'. ואפשר דאף יו"ט בכלל איסורא דשבת. והנה בש"ך מבואר דאבר א' דמי לנפש, וגם ציין לסי' שכ"ח ומשמע כהפמ"ג דנפק"מ לענין רפואה, ולפי"ז משמע דלא רק החולה בעצמו יכול לרפאות באיסור תורה להציל איברו אלא אף אדם אחר רשאי לעבור כדי להציל אברו כיון דחשיב כנפש, ואף דבפמ"ג שם מבואר כן לגבי החולה עצמו דמותר להתרפאות באיסור תורה מחמת סכנת אבר ולא נתבאר לגבי אחרים, ואמנם בסברא אין חילוק בזה, כיון דדמי לנפש וכנ"ל. אך י"ל דלאחר אמרי' כיון דספיקא הוא מה לו ליכנס לזה, ורק להציל עצמו אמרי' לקולא וצ"ע. ונראה דיש לצרף בזה גם שי' הראשו' ר"ת באו"ז סי' ר"פ והמאירי ע"ז כ"ח. דכל סכנת אבר יש בה גם סכנת נפשות. [ועי' תו' סוכה כו. ד"ה ואפי'